

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 4C/17/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815200147
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2017:8815200147.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci navrhovateľky: L. I., W.. XX. XX. XXXX, F. XXX XX Č. W. M. XX, proti otcovi: Š. I., W.. XX. XX. XXXX, F. XXX XX U. Ž. XXX, o zvýšenie výživného pre dospelé dieťa, takto

rozhodol:

Z m e ň u j e s a výživné určené rozsudkom Okresného súdu vo Vranove nad Topľou zo dňa 12. 07. 2012 č. k. 9P/191/2012-24 a to tak, že toto sa zo sumy 150,- eur z v y š u j e na sumu 160,- eur mesačne za obdobie od 01. 05. 2015 do 31. 08. 2016 a za obdobie od 01. 09. 2016 naďalej sa z v y š u j e na sumu 180,- eur mesačne, ktoré zvýšené výživné je otec povinný platiť navrhovateľke vždy do 30-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľky.

Dlžné výživné za obdobie od 01. 05. 2015 do 31. 01. 2017 vo výške 310,- eur súd p o v o ľ u j e otcovi uhradiť v mesačných splátkach po 20,- eur splatných súčasne s bežným výživným začínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku pod následkami straty výhody splátok.

Súd návrh navrhovateľky čo do zvyšku z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala proti otcovi zvýšenia výživného zo sumy 150,- eur na 250,- eur mesačne začínajúc dňom 02. 01. 2015 a to z toho dôvodu ako uviedla vo svojom návrhu a vo svojej výpovedi, že žije v spoločnej domácnosti s matkou Y. I. a otec žije od nich odlúčené už viac rokov. Na jej výživu jej, ako uviedla vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 31. 03. 2015, platil výživné po 2.000,- Sk, avšak takáto výška výživného je na zabezpečenie jej výživy nepostačujúca. Ďalej uviedla, že navštevuje 3. ročník Strednej odbornej školy A. Dubčeka, odbor kozmetik, ktorý by mala ukončiť v 4. ročníku maturitou, a keďže by mali mať stužkovú, mesačne sa na túto skladajú všetci žiaci a to každý z nich po 50,- eur, ktoré peniaze jej dáva matka. Do školy z Č. dochádza denno-denne autobusom, pričom cesta z Č. do Vranova ju stojí 0,71 eur a späť taktiež 0,71 eur. Stravuje sa doma, nie v školskej jedálni. Náklady na jej výživu pozostávajú zo zakúpenia stravy, ošatenia a iných vecí. Má zvýšené výdavky v súvislosti s vykonávaním praxe, ktorú mala dvakrát do týždňa, keď je nútená si zakúpiť líčidlá, mlieka ako aj ďalšie pomôcky. K veci dodala, že otec jej mimo výživného ničím iným nikdy neprispel a vlastne sa s ňou nestretáva vôbec. Pred začatím konania však svoj návrh o určenie výživného za obdobie od 02. 01. 2015 do 11. 01. 2015 zobrala späť a žiadala konanie v tejto časti zastaviť.

2. Otec s návrhom navrhovateľky nesúhlasil, tento žiadal v celom rozsahu zamietnuť podotýkajúc, že ho navrhovateľka resp. jej matka vláčia po súdoch skoro každé dva roky v súvislosti s výživným. On u svojho zamestnávateľa zarobí mesačne 528,- eur čistých, z čoho 150 eur platí výživné na navrhovateľku,

60 eur stavebné sporenie, 27,58 eur mesačne poistky v súvislosti s dôchodkovým poistením, býva v rodinnom dome so svojimi rodičmi ako aj slobodnou sestrou. Mimo navrhovateľky voči žiadnej inej osobe vyživovaciu povinnosť nemá. Jeho výdavky pozostávajú z úhrad za elektrinu 33,40 eur a plyn 98 eur mesačne preddavkovo dodávajúc, že má výdavky v súvislosti so zakúpením strojčeka do ucha vo výške 52,27 eur, za zuby platil okolo 50.000,- Sk predtým. Okrem toho si kupoval okuliare. Má výdavky so zakúpaním dentálnych pomôcok. Na lieky dopláca mesačne 7 eur. Ďalej dodal, že keď bola navrhovateľka malá, jej matka mu neumožňovala sa s ňou stretávať. Ďalej dodal, že bol práceneschopný po dobu dvoch mesiacov, do práce nastúpil 01. 05. 2015.

3. Svedkyňa Y. I. - matka navrhovateľky uviedla, že pracuje v Lidli s mesačným príjmom okolo 390,- eur s tým, že mimo navrhovateľky voči žiadnej inej osobe vyživovaciu povinnosť nemá. Naposledy bolo určené výživné na navrhovateľku, keď táto začala navštevovať 1. ročník strednej odbornej školy, teraz je však v 3. ročníku, má mať stužkovú, zvýšené výdavky v súvislosti so skončením školy, ktorá dochádza dennodenne autobusom z Č.K. do Vranova. Býva v rodinnom dome spolu so svojou matkou ako aj slobodnými bratmi R. E. Š. T., prispieva na bývanie a taktiež aj robí nákupy do domácnosti. Navrhovateľka má výdavky v súvislosti so zakúpením pomôcok pokiaľ sa týka jej praxe, kde tejto prispieva na tieto výdavky.

4. Podľa potvrdenia zamestnávateľa otca, jeho priemerný mesačný príjem za rok 2014 do 27. 01. 2015 činil sumu 528,43 eur. Pokiaľ sa týka matky navrhovateľky - svedkyne Y. I. jej príjem priemerný čistý činil sumu 411,- eur mesačne.

5. Zo správy Sociálnej poisťovne vo Vranove nad Topľou vyplýva, že otec bol práceneschopný od 27. 01. do 15. 02. 2015, potom od 26. 02. 2015 do konca mesiaca apríl 2015, kde v mesiaci február mu bola vyplatená suma 117,70 eur, v marci 282,40 eur mesačne a v apríli 352,90 eur mesačne.

6. Z potvrdenia Strednej odbornej školy Alexandra Dubčeka vyplýva, že súčasťou štúdia navrhovateľky, ktorá bola v roku 2015 študentkou 3. ročníka odboru kozmetik SOŠ A. Dubčeka, je odborný výcvik, ktorý sa vykonáva dvakrát do týždňa, na ktorý je navrhovateľka povinná nosiť pracovné pomôcky ako aj pracovné oblečenie vrátane pracovnej obuvi, ktoré je kupované spoločne v sume 25 eur, a ktoré hradí zákonný zástupca. Okrem toho mala výdavky v súvislosti so zakúpením prostriedkov na prax ako pinzetu vo výške 18 eur, masážnu emulziu 20 eur, odličovacie mlieko 7 eur, čistiacu vodu 6 eur, pleťové masky 6 eur, odličovacie tampóny 2 eurá, líčidlá 25 eur, pomôcky na ošetrovanie, úpravu a zdobenie nechťov 30 eur ako aj zakúpenie kozmetického kufríka 100 eur s tým, že ide o spotrebný tovar, ktorý sa priebežne dopĺňa, a podlieha aj záruke, takže sa musí pravidelne obmieňať. Súčasne je aj absolvovanie odborných exkurzií (napr. marec 2015 Trenčín, náklady 30 eur) a odborných školení za účelom získania certifikátov o ich absolvovaní. Ich počet je v priebehu roka rôzny, ceny sa pohybujú v sume 20 - 30 eur za jedno školenie.

7. Potom, po oboznámení sa s pripojeným spisom spisovej značky 3C/189/2004 tunajší súd rozsudkom zo dňa 27. 08. 2015 konanie o návrhu navrhovateľky na zvýšenie výživného za obdobie od 02. 01. 2015 do 11. 01. 2015 zastavil, zmenil výživné určené rozsudkom Okresného súdu vo Vranove nad Topľou zo dňa 23. 06. 2004 č. k. 3C/189/2004-25 a to tak, že toto zo sumy 2.000,- Sk (66,39 eur) zvýšil na sumu 150,- eur začínajúc dňom 01. 05. 2015, ktoré zvýšené výživné je otec povinný platiť vždy každého 30-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľky. Dĺžné výživné za obdobie od 01. 05. 2015 do 31. 07. 2015 vo výške 250,83 eur súd povolil otcovi uhradiť v mesačných splátkach po 30,- eur splatných súčasne s bežným výživným začínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku pod následkami straty výhody splátok. Súd návrh navrhovateľky čo do zvyšku zamietol a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

8. Po podaní odvolania navrhovateľkou Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 29. 09. 2016 č. k. 7Co/46/2016-84 zrušil vyššie uvedený rozsudok s výnimkou výroku o čiastočnom zastavení konania a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, kde v odôvodnení mimo iného uviedol, že úlohou prvoinštančného súdu bude posúdiť, či od poslednej úpravy výživného uskutočnenej v roku 2012 došlo k takej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného.

9. Súd postupujúc v zmysle odôvodnenia Krajského súdu v Prešove sa oboznámil s pripojeným spisom Okresného súdu vo Vranove nad Topľou spisovej značky 9P/191/2012, z ktorého zistil, že rozsudkom

Okresného súdu vo Vranove nad Topľou zo dňa 12. 07. 2012 č. k. 9P/191/2012-24, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 21. 08. 2012, bol zmenený výrok rozhodnutia Okresného súdu vo Vranove nad Topľou zo dňa 13. 09. 2010 č. k. 7P/131/2010-32 a to tak, že bolo zvýšené výživné na vtedy maloletú navrhovateľku zo sumy 120 eur na sumu 150 eur mesačne, ktoré výživné bol otec povinný platiť vždy do každého 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky začínajúc dňom 01. 09. 2012. V prevyšujúcej časti súd návrh na zvýšenie výživného zamietol, vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení poukázal, že došlo k podstatnej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného u vtedy maloletej s tým, že predchádzajúca úprava výživného bola v roku 2010, keď táto navštevovala základnú školu, pričom vyslovil pochybnosť o tom, aby otec prispieval sumou 300 eur rodičom na vedenie domácnosti, keďže v domácnosti bývali traja dospelí ľudia a pri porovnávaní príjmov a výdavkov rodičov, keďže u otca došlo k nepodstatnému zvýšeniu jeho príjmu od predchádzajúcej úpravy a to na sumu 571 eur mesačne, matka mala príjem 344,35 eur. Výživné určené sumou 150 eur mesačne považoval súd za primerané vzhľadom k veku, odôvodneným potrebám a príjmom obidvoch rodičov.

10. Navrhovateľka prostredníctvom svojej matky k veci uviedla, že je od 07. 09. 2016 do 31. 08. 2017 študentkou 1. ročníka UK, Pedagogickej fakulty, bakalárskeho štúdia, o čom bolo súdu predložené potvrdenie. Býva na internáte, kde za ubytovanie platí dva mesiace dopredu 47 eur, stravuje sa na internáte v školskej jedálni, kde za jeden obed dopláca jedno euro, používa mestskú hromadnú dopravu, električku, kde za tri mesiace platí 36 eur, za skriptá dopláca mesačne okolo 30 až 40 eur. Mimoriadne výdavky navrhovateľka so svojou výživou nemá.

11. Matka navrhovateľky uviedla, že ona má príjem 480 eur s tým, že matke na bývanie prispieva 50 eur, s ktorou býva ako aj s dcérou v spoločnej domácnosti. Cestuje do práce, kde má výdavky na cestovné v súvislosti s hromadnou dopravou, avšak cez víkendy musí chodiť autom. Mimoriadne výdavky v súvislosti so svojou výživou nemá. Mimo navrhovateľky voči žiadnej inej osobe vyživovaciu povinnosť nemá. Otec dcéry mimo výživného ničím iným neprispieva a navrhovateľku otec nevidel.

12. Otec pri svojom dopytí uviedol, že pracuje u svojho doterajšieho zamestnávateľa Stomex s príjmom 550 eur mesačne, býva u svojich rodičov, ktorým prispieva mesačne 150 eur, platí elektrinu, plyn, televízor, internet, telefón. V rodinnom dome býva on, jeho rodičia ako aj sestra, ktorá chodí do práce. Zálohovite sa za elektrinu, kde býva s rodičmi a sestrou, platí 31,70 eur, modrý plyn 96 eur, rozhlas a televíziu 4,64 eur, Slovak Telekomu 29,45 eur, o čom predložil platobný doklad SIPO. Mimoriadne výdavky v súvislosti so svojou výživou nemá. Náklady na jeho výživu pozostávajú zo zakúpenia stravy, ošatenia a iných vecí. Za prácou dochádza do obce Bystré. Cestovné ho denne stojí jedno euro.

13. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s potvrdením o návšteve školy navrhovateľky, prehľadom transakcií o platbách matky za internát pre navrhovateľku, správami zamestnávateľa matky, z ktorých zistil, že táto mala čistý mesačný príjem za rok 2015 445,60 eur, za rok 2016 465,90 eur, ďalej sa oboznámil s potvrdením zamestnávateľa otca o jeho príjmoch, z ktorého zistil, že jeho príjem činí 570 eur mesačne v čistom.

14. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí, podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. V zmysle § 75 ods. 1 a 2 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

16. Podľa ustanovenia § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17. Z ustanovenia § 77 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné na maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

18. Vychádzajúc z vyššie uvedených hmotno-právnych ustanovení, výsledkov vykonaného dokazovania a to jednak výpoveďami účastníkov, svedkyne Y. I., mal súd v danom prípade za preukázané, že za obdobie od 12. 01. 2015 do 30. 04. 2015, kedy bol otec práceneschopný, jeho príjem neumožňoval platiť zvýšené výživné. Z toho dôvodu za toto obdobie návrh navrhovateľky na zvýšenie výživného zamietol. Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že u navrhovateľky došlo k podstatnej zmene pomerov a to v tom, že táto mala nastúpiť do prvého ročníka strednej odbornej školy vo Vranove nad Topľou s tým, že matka, pokiaľ bola dcéra maloletá, podľa názoru súdu svoju vyživovaciu povinnosť čiastočne kompenzovala aj osobnou starostlivosťou o vtedy maloletú dcéru - teraz navrhovateľku. Keďže od posledného určenia výživného navrhovateľka sa stala dospelou, povyrástla, začala navštevovať vyšší ročník strednej školy, čím sa pochopiteľne podstatne zvýšili náklady na jej výživu, z toho dôvodu súd za obdobie od 01. 05. 2015 do 31. 08. 2016 zvýšil výživné na 160,- eur, pretože mal za to, že otec vzhľadom k svojmu príjmu, k tomu, že býva v domácnosti s dospelou sestrou, rodičmi, ktorí sa taktiež pochopiteľne podieľajú na chode domácnosti, je schopný prispievať zvýšené výživné a to sumu 160 eur, a keďže od 01. 09. 2016 dcéra začala študovať na vysokej škole, došlo k podstatnému zvýšeniu jej potrieb, z toho dôvodu zvýšil výživné na sumu 180 eur mesačne. Pochopiteľne súd zohľadnil aj tú skutočnosť, že dcéra je už dospelá, matka už v takom rozsahu, ako pred dovŕšením dospelosti, nekompenzuje svoju vyživovaciu povinnosť osobnou starostlivosťou v takej miere ako predtým, vychádzajúc aj zo zárobkových možností otca, mal za to, že tento je schopný prispievať výživným po 180 eur.

19. Dlžné výživné za obdobie od 01. 05. 2015 do 31. 08. 2016 vo výške 160 eur a za obdobie od 01. 09. 2016 do 31. 01. 2017 vo výške 150 eur teda celkové dlžné výživné vo výške 310 eur povolil otcovi uhradiť v primeraných mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod následkami straty výhody splátok.

20. Vzhľadom k vyššie uvedenému súd návrh navrhovateľky čo do zvyšku zamietol.

21. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Z toho dôvodu súd o trovách konania rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Vranov nad Topľou písomne v príslušnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).